

H.A.R.T.

Tjeerd Bischoff

HART ging in première op 3 oktober 2006 in de regie van Jos van Kan. Het was een voorstelling voor en over ambtenaren in opdracht van Wederzijds.

Rolverdeling:

Ate: Adri Overbeeke

Roxy: Rian Gerritse:

Hannah: Ilja Tammen:

© 2001

Tjeerd Bischoff

Mr.P.N. Arntzeniusweg 114

1098GT Amsterdam

tel. 020-4682103

moeli.bis@planet.nl

HART

Sprookjesachtige muziek.

Op het kantoor van de Taskforce E&A. De coffeecorner met Teacom, een hyperintelligent koffieapparaat annex computer. Daarachter een aantal deuren: de kamer van Ate, de kamer van Hannah, ministeriele vertrekken, de bezemkast.

TEACOM

Er was eens lang geleden, in de onzalige zomer van 2034, toen de overheid nog draaide op human resources, en ik nog moest draaien op een verachtelijk programma waarvan ik de naam liever niet noem, een ambtenaar.

Hij had alles, promotiekansen, pensioenrechten, espressopunten, een goede werkomgeving, maar het kon hem niet bekoren. Het joeg hem angst aan zonder dat hij wist waarom.

Ate komt binnen.

ATE

Goedemorgen.

Hij kijkt om zich heen.

ATE

Goedemorgen allemaal.

Oja, vrijdag.

Hij houdt zijn all-service armband voor een elektronisch oog van Teacom en typt een code in.

TEACOM

Goedemorgen Ate. Het is vandaag 20 juni 2034. Het tijdstip is 9.17. De buitentemperatuur is 32 graden. Er staat een zwoele wind, windkracht 2...

ATE

Skip de weerberichten alsjeblieft.

TEACOM

Er staat een zwoele wind, windkracht 2. Boven Duitsland...

ATE

Ik zei 'skip de weerberichten'.

TEACOM

De spreuk van het uur is:

Transparency handen en voeten geven is kiezen voor korte communicatielijnen. Ik herhaal: Transparency handen en voeten geven is kiezen voor korte communicatielijnen. Je hartslag op dit moment bedraagt 95. Je bloeddruk staat op 197 over 99. Dat is helaas te hoog voor de zo fel begeerde espresso. Tot de mogelijkheden behoren wel een kopje décafé of een kopje kruidenthee.

ATE

Teacom, alsjeblieft.

Ik moet wakker worden. Ik heb bonkende koppijn. Ik heb hier voor de deur moeten discussiëren met een kudde stokoude halfdemente babyboomers...Natuurlijk is mijn bloeddruk een beetje aan de hoge kant... Teacom, please.

Een koffie verkeerd dan.

TEACOM

Teacom, zo werd ik genoemd in die tijd. Alsof ik niet meer was dan het koffie- en theeapparaat. Alsof ik niet het zenuwcentrum was van digidoc, de plek waar alle informatie, digitaal en humaan, samenkwam.

Hannah komt uit haar kamer.

ATE

Hannah, Teacom is weer bezig. Zou je voor mij een kop koffie kunnen trekken? Dan boek ik een paar espressopunten over.

HANNAH

Je moet eens wat aan je leefstijl doen, Ate.

ATE

Leefstijl? Heb ik een leefstijl? Dat wist ik niet.
Wat is dan mijn leefstijl?

Hannah houdt haar servicearmband voor Teacom.

TEACOM

Goedemorgen Hannah. Wil je kruidenthee?

HANNAH

Ja graag.

ATE

Waarom doet hij bij jou niet het weerbericht?

Waarom doe je bij haar niet het weerbericht, Teacom?

Waarom alleen bij mij?

HANNAH

Misschien vindt hij jou een meteorologisch iemand.

Hannah loopt naar haar kamer.

ATE

Het antwoord is dus 'nee'. Ik krijg geen espresso. Dat kun je toch ook zeggen. Je hebt toch een mond.

Ate gaat opnieuw in discussie met Teacom. Ondertussen komt Roxy aangelopen. Ze draagt een motorpak en heeft een helm onder haar arm.

ATE

Ik kan zo niet aan het werk, Teacom. Ik krijg zo geen letter op het scherm. Ik ben een wrak, mijn leven is een puinhoop, ik lig in scheiding, Teacom...

TEACOM

Helaas. Hartslag en bloeddruk zijn te hoog voor een tweede kop koffie.

ATE

Een tweede kop koffie?

Ik heb nog niet eens een eerste kop gehad.

TEACOM

Jawel, Ate. Jij hebt wel een eerste kop gehad.

ATE

Nietwaar Teacom. Ik heb geen eerste kop gehad. Ik heb nog geen druppel gehad.

Ik wil koffie, verdomme. Ik heb recht op koffie!

Roxy staat nu bij Ate.

ATE

(tot Roxy) Ze hebben de besturing van Teacom geprivatiseerd. Idioten.

Roxy doet haar all-service armband om en typt haar code in.

TEACOM

Een prachtige bloeddruk, maar de hartslag is onrustig en gejaagd... Vooruit dan maar, we strepen het tegen elkaar weg.

ROXY

Dankjewel.

ATE

Hou hem maar te vriend. Het is een echte linkmiechel.

Er komt een kop koffie uit. Roxy geeft het aan Ate.

ATE

Dankje. Dat is aardig.

Ze staan even in stilte tegenover elkaar. Ate nipt van zijn koffie.

ROXY

Een mooie afdeling.

Leuk met die kleuren zo... Fris.

ATE

Ja... Nooit zo op gelet, eerlijk gezegd.

ROXY

Jij hebt natuurlijk wel wat belangrijkers aan je hoofd.

ATE

Ach. Ik weet het niet. Ik hoop het maar.

ROXY

Ik zal me even voorstellen. Roxy in 't Veld.

ATE

Ate Speelman.

ROXY

Ik kom hier een stage doen. Een snuffelstage

ATE

Dan zou ik m'n neus maar een beetje dicht houden, als ik jou was. Zeker met dit weer.

ROXY

O, dat maakt niet uit. Ik zelf stink ook een beetje.

ATE

Kijk eens aan, dat valt dan weer mee.

ROXY

De kat heeft in m'n motorpak gepiest. Het is nogal goor. Ze kruipt er altijd in. Ze vindt het een lekker slaapplekje.

ATE

Maar je hebt hem toch maar aangetrokken.

ROXY

Ja. Ik heb maar één pak. En ach, het is een natuurlijke lucht.

ATE

Dat is waar. Ik vind je houding ten aanzien van kattenpis heel... verfrissend. Ruimdenkend. Doet me denken aan de wethouder van Rotterdam die vond dat een kickboks-toernooi wel betaald kon worden uit het potje incidentele kunstuitingen.

Hannah komt uit haar kamer zetten. Ate schrikt, of zij en Ate botsen. Hoe dan ook, zijn kop koffie valt op de grond.

HANNAH

Gaat het goed hier?

ATE

Schitterend.

Hij opent de deur van de schoonmaakkast pakt een mop en begint te dweilen.

HANNAH

Spoel je hem zo ook even uit?

ATE

Ja, stiefmoeder.

HANNAH

Je treft het. Dit is je sparring partner, annex studieobject: Ate Speelman. Maar dat wist je natuurlijk al.

ROXY

We hebben net voorgesteld.

HANNAH

Heel goed.

ATE

Hoor ik daar iets over sparring partner, studieobject?

HANNAH

Ja. Zij komt stage doen, weet je nog? Ze loopt met jou mee.

ATE

Met mij?

HANNAH

Ze moet een werkstukje maken, een profielschets van een ambtenaar, zo was het toch?

ROXY

Ja. Wat hij doet, wat hij gedaan heeft, wat hij wil, wat zijn sterke kanten zijn en zijn zwakke kanten... Het moet toegespitst worden op de vraag of zijn competenties sporen met wat hij doet.

ATE

Nou... Kijk eens aan. Ik ben benieuwd...

ROXY

Ik ook.

ATE

Het komt er dus eigenlijk op neer dat je gaat bekijken of ik geschikt ben voor deze baan.

ROXY

Neenee, onee, zo moet je het niet zien. Het is veel breder, veel ruimer.

ATE

O, nog breder. Je gaat mijn hele leven erin betrekken. Opwindend.

ROXY

Het is vooral ook hoe jij het zelf ervaart.

ATE

O...

HANNAH

Ik hoop dat je je een beetje thuis voelt hier en als er iets is loop gerust bij me binnen. Je kunt het ook altijd aan Ate vragen, die weet heel veel, hoewel je hem niet altijd moet geloven, maar dat had ik je al gezegd, geloof ik. Ate's verhouding tot de waarheid is heel losjes en ontspannen. Hij ziet het meer als een grondstof, een stuk klei waar hij naar hartelust mee aan de gang kan.

ATE

Dankje Hannah. Dank voor je aanbevelingen.

O... Kan ik je trouwens even onder vier ogen spreken?

ROXY

Moet ik weg?

ATE

Zij kan even gebruik maken van het creatieve kamertje, toch? Voor je motorpak en helm, dat neemt aardig wat ruimte in. Zij is zo'n duivelin die ons iedere dag voorbij zoeft als wij in de file staan.

HANNAH

Spreek voor jezelf.

ATE

Oja, dat is waar ook. Hannah gebruikt het openbaar vervoer.

ROXY

Waar is dat kamertje?

ATE

Aan het eind van de gang.

Roxy loopt weg met haar motorpak.

HANNAH

Wat wou je zeggen, Ate?

ATE

Ik vind dit eerlijk gezegd nogal vreemd. Had je dat niet even af kunnen stemmen? Even iets van een overleg? 'Goh, hoe vind je dat Ate? Voel je daarvoor? Kom het uit?

HANNAH

Ik heb het gezegd, ik heb het maandag gezegd.

ATE

O. Maar dan toch niet zodat ik het gehoord heb, en zeker niet in de vorm van een vraag waarop ik dan vervolgens een antwoord kon geven. Waarschijnlijk heb je het zo'n beetje mijn kamer ingeslingerd, in het voorbijgaan.

HANNAH

Nee Ate, ik heb het heel duidelijk gezegd tijdens het wekelijks overleg. Ik maakte nog zo'n grapje, omdat ze speciaal naar jou had gevraagd. Ze vond je zo'n boeiende man en zo'n interessante spreker. En toen zei ik nog 'goh, bij anderen kennelijk wel.'

ATE

Tijdens het wekelijks overleg? Ik heb niks gehoord. Ook niet die geweldige grap. Hoe kan dat dan?

HANNAH

Dat weet ik niet. Ik kan niet in jou hoofd kijken.
Maar goed, als je je gepasseerd voelt, als je het alsnog af wilt stemmen...

ATE

Ja, eigenlijk wel...

HANNAH

Okay, Ate. Wat wil je erover zeggen?

ATE

Ik zit er eerlijk gezegd niet op te wachten, op een stagiaire. Het komt eigenlijk heel slecht uit.

HANNAH

Nou, dat is dan duidelijk. Dat moet je haar dan maar even gaan zeggen. Zal ik iemand anders voor haar zoeken. Iemand die dat wel leuk en belangrijk vindt.

ATE

Goed.

HANNAH

Ik vind het eerlijk gezegd nogal vreemd. Ik begreep van haar dat jullie zo'n interessant gesprek hebben gehad. Ik kreeg de indruk dat het was kortgesloten.

Hannah wil weglopen. Haar mobieltje gaat.

HANNAH

Hallo Dirk. Mevrouw van Dijk? Ja, nu je het zegt. Dat zieke kind, toch? Kamervragen? Over dat kind? Nee, het is niet waar... Die lenen zich ook voor alles. Je meent het... Heeft de minister dat gezegd? O... ik weet het niet Dirk, ik ga het nakijken. Je hoort van mij.

Ze hangt op.

HANNAH

Blijf hier, ik moet je zo hebben, ik ga even iets checken.

ATE

Hannah.
Zei ze dat echt?

HANNAH

Wat?

ATE

Dat wij erover gesproken hebben. Zei ze dat?

HANNAH

Ja.

ATE

Dat is namelijk niet waar. Ik heb haar nooit eerder gezien.

HANNAH

O...

ATE

Vind je het niet een beetje vreemd, een stagiaire bij ons? Wij, de meeste gehate afdeling van het ministerie, wie wil dat nou. Voor hetzelfde geld is ze geen stagiaire, maar een vooruitgeschoven post, begrijp je. We hebben het altijd gezegd, vroeg of laat zijn we zelf aan beurt, dan geven ze ons een koekje van eigen deeg, dan gaan ze ons reorganiseren.

HANNAH

Dat lijkt me sterk, Ate. Heel sterk.

ATE

Maar het kan. Ik bedoel, alle afdelingen krimpen, alleen wij die dat op ons geweten hebben, groeien en groeien maar.

HANNAH

Nouja, al was het zo: ik heb niets te verbergen.

Hannah loopt weg.

ATE

Ik ook niet, ik heb ook niets te verbergen.
Autistische soepstengel.

Roxy komt aangelopen.

ROXY

Daar ben ik weer.

ATE

Ja...

ROXY

Ik heb me even opgefrist bij het fonteintje.
Heerlijk.
Wat gaan we doen?

ATE

Moet je horen, Roxy. Er is het een en ander misgegaan in de communicatie. Maar het komt dus eigenlijk niet zo goed uit. Hannah gaat kijken of je met iemand anders mee kan lopen.

ROXY

O...
Jammer...

ATE

Ja...

ROXY

Ik had je rond zien lopen bij mijn vorige stage... en toen dacht ik 'daar moet ik naar toe, die man kan mij wat leren'. Wat je allemaal zei... Zo poëtisch. Echt tyfusgoed.

ATE

Wat zei ik dan?

ROXY

Hoe ging het maar weer... 'De overheid moet niet alleen bouwen, maar ook breken en snoeien, zodat er ruimte komt, zodat het leven in zijn volle grootsheid tevoorschijn kan komen.'

ATE

Jaja, dat soort dingen zeg ik wel eens.

ROXY

'We kunnen de burger niet ten alle tijde beschermen en dat moeten we ook niet willen. We moeten hem zijn verantwoordelijkheid en waardigheid terug geven. Karigheid, hardheid, gestrengheid. Geluk bloeit het best op arme zandgrond.' Net Bill Clinton Junior. Het kippenvel liep over mijn rakketak.

ATE

Waar was dat, als ik vragen mag?

ROXY

Op de dertiende, directoraat Verzekeringen. Weet je nog dat je naar de uitgang liep? Het was er stampvol, en... ik stond daar, we passeerden elkaar... Ik droeg een witte jurk met rode ballen.

ATE

Nee, je mag me slaan, maar nee...
Heb ik iets gedaan?

ROXY

Iets, dat kun je wel zeggen, ja. Weet je dat niet meer?

ATE

Nee.

ROXY

Later kwam je op de kamer van Radboud. Jullie hadden hem ontslagen, maar toch kwam je hem sterkte wensen. Echt klasse vond ik dat.

ATE

Jaja. Nu weet ik het weer. Er zat daar iemand, een blonde vrouw, die keek mij aan. Was jij dat?

ROXY

Ja.

ATE

Ik dacht nog, die haat me.

ROXY

Helemaal niet. Ik wist meteen waar ik m'n volgende stage zou lopen.

ATE

Nouja. Misschien moeten we maar even zien.

ROXY

Bedoel je dat ik...

ATE

Ik wil er nog even over nadenken, okay?

ROXY

Ja, natuurlijk.

Hannah komt terug.

HANNAH

Roxy kan naar exitoperaties, Arnoud wil haar hebben.

ATE

Nee.

HANNAH

Wat.

ATE

Ze blijft hier. Bij mij bedoel ik. Ze mag meelopen.

ROXY

Echt?

ATE
Ja, echt.

HANNAH
O, toch wel?

ATE
Ja, ik moest het even... mentaal trechteren.

HANNAH
En het besef is nu volledig ingedaald? Ook in het langetermijngeheugen?

ATE
Ja.

HANNAH
Goed, wat je wilt. Ik dacht dat het slecht uit kwam, maar dingen kunnen natuurlijk veranderen. Luister...

Ze denkt een tijd na.

ATE
Wat?

Ze kijkt naar Roxy.

ROXY
Moet ik weg?

HANNAH
Nee. Je wilt toch wat leren?

ROXY
Heel graag.

HANNAH
(tot Ate) Mevrouw van Dijk, zegt je dat iets?

ATE
Nee.

HANNAH

Vrouw met het stervende babietje? Nee?

Hannah drukt wat toetsen van Teacom in.

STEM VAN MEVROUW VAN DIJK

Geachte minister,

Een jaar geleden heb ik een kindje gekregen met een dodelijke ziekte.

Helaas is het een ziekte die niet meer verzekerd wordt, ook niet meer uit de GBZ. Het argument is dat ik het had kunnen voorkomen, als ik een genescan had laten doen. Dat heb ik niet gedaan. Nogal stom en misschien moet ik ervoor boeten. Maar wat ik zo erg vind, zo heel heel erg, is dat mijn kindje er ook voor moet boeten. Hij krijgt niet de behandeling die nodig is, ik kan het niet betalen, en hij lijdt onnodig.

Toen de wet in het parlement behandeld werd, heeft u gezegd dat er voor de echt schrijnende gevallen een regeling zou komen.

Ik vind mijzelf en mijn kind behoorlijk schrijnend. Maar waar is die regeling? Ik kan er niet achter komen en niemand kan mij helpen. Weet u er misschien meer van?

Met vriendelijke groeten en bij voorbaat dank, mevrouw van Dijk.

ATE

Dat is een heldere brief.

HANNAH

Dat is zeker een heldere brief.

Die mevrouw van Dijk hangt rond bij de Tweede Kamer. Ze bestookt de media, ze klampt mensen aan. Gisteren was er een lik-op-stuk-debat. Minister kon niks meer doen dan blijven zeggen dat die regeling er wèl is. Dirk had hem dat namelijk gezegd...

ROXY

Maar die regeling bestaat niet?

HANNAH

Heel goed. Tenminste, daar lijkt het op. Niemand weet waar die is. Minister verkeert in de gevarenzone.

ATE

Hoe kan dat?

HANNAH

Dat weet ik niet, dat moeten we uitzoeken.

ATE

Maar dan is er geld zoek.

HANNAH

Dat hoeft niet. Niet als die regeling nooit bestaan heeft.

ATE

Dus...

HANNAH

Luister...

Vanmiddag moeten we met iets voor de dag komen. Een regeling.

ATE

Vanmiddag? Dat kan niet, niet op die termijn.

Waarom doet Verzekeringen het niet?

HANNAH

Verzekeringen heeft met de hele afdeling een Primal Intuition in Drenthe.

ATE

En onze SG? Wat zegt de SG?

HANNAH

Dirk doet vandaag een Primal Leadership.

ATE

Alweer?

HANNAH

Ze vonden dat hij nog niet goed in zijn leiderschap stond. Fysiek dan.

ATE

O, fysiek... Nou, gelukkig maar.

HANNAH

Wij moeten het doen, Ate. Wij. Luister. We gaan op twee sporen zitten. Ik doe de coördinatie en ik ga op zoek naar de regeling. Jij gaat een noodregeling maken, voor het geval dat. Een ontwerp, meer niet. Scan de financiële situatie van mevrouw van Dijk en ga daar net boven zitten. De minister wil het liefste dat zij haar zin krijgt en zich verder gedeisd houdt. Maar het bedrag moet minimaal zijn en aan veel voorwaarden gebonden. Desnoods wat rookgordijnen.

Om 2 uur gaan we inhoudelijk zwaluwstaarten.

Duidelijk?

Mocht ik niets kunnen vinden, dan komt mijn spoor te vervallen, dan heeft dat officieel niet bestaan.

Hannah loopt weg.

Later.

TEACOM

De spreuk van het uur is:

Aanspreekbaar zijn over de hele bandbreedte is oor geven aan mensgerichte verbeteracties. Ik herhaal: aanspreekbaar zijn over de hele bandbreedte is oor geven aan mensgerichte verbeteracties.

Ate en Roxy komen uit de kamer van Ate. Ze proberen een kop koffie te trekken.

ATE

Les één: laat je nooit gek maken door deadlines.

Hannah zit zich te verbijten nu. Ze hoopt Ambtenaar van de Toekomst te worden.

ROXY

Wat is dat?

ATE

Dat is een nieuwe prijs, de prijs voor de meest innoverende ambtenaar. Enorm veel poeha erom heen. Je krijgt een speciale positie, je mag je supradepartementaal bemoeien met van allerlei....

TEACOM

De bloeddruk van Speelman is nog steeds te hoog.

De jonge dame met de fraaie bloeddruk en jachtige hartslag heeft zichzelf gediskwalificeerd.

ATE

Etter.

ROXY

Mag ik je iets vragen?

ATE
Jawel.

ROXY
Waar droomde jij van toen je begon met dit werk? Wat was je ambitie?

ATE
Wil je dat nu weten?

ROXY
Als het kan.

ATE
Waar ik van droomde... Ik droomde van grootse hervormingen, revolutie, grote schoonmaak. Afbreken heeft mij altijd meer aangetrokken dan opbouwen. Er zit zoiets schoons in, het geeft zo'n opluchting als bepaalde dingen ophouden te bestaan, dat het niet maar eindeloos door kachelt... Begrijp je? Al die lelijkheid, al die flauwekul die maar voortwoekert en de boel verstikt.

ROXY
Dat begrijp ik heel goed. Ik heb als middelbare scholiere een keer vastgezet, omdat ik een speeltuintje had vernield. Het stond tegenover ons huis en het was zo lelijk en verroest en zielig, geen kind wou er spelen. Ik heb midden in de nacht de slijptol van mijn vader gepakt en ben tekeer gegaan. Heerlijk was dat.

ATE
Now we're talking...
Misschien komt het toch nog goed met deze dag...

ROXY
Vast...
Wat deed je toen je begon als ambtenaar?

ATE
Wat ik deed... Ik weet het niet meer precies, maar ik had een energie, zo tintelend en knisperend, als ik uit m'n bed sprong dan had ik zin om heel Nederland op de schop te nemen.

ROXY
Heel Nederland?

ATE
Minstens.

ROXY
Zie je wel. Ik wist het wel.

ATE
Wat.

ROXY
Ik heb dingen over je gelezen, dingen ... die ik niet begreep.
'Ate ziet zichzelf als een echte teamspeler. Ate houdt ervan in het middelpunt te staan,
maar het allerbelangrijkste vindt hij een goede werksfeer en een prettige werkomgeving.
Ate wil wel carrière, maar niet ten koste van alles.'

ATE
Wat is dat? Waar heb je dat gelezen?

ROXY
Hannah heeft me dat gegeven.
Jullie hebben toch zo'n weekend gedaan 'Primal Sources', ofzoiets, dit was er bij jou
uitgekomen, volgens Hannah. Maar ik geloofde er al niks van... Goeie werksfeer, slappe
hap toch?

ATE
Heeft Hannah dat aan jou gegeven? Mijn 'Primal Sources' ...

ROXY
Ja. Toen ik kennis kwam maken. Ze dacht dat ik dat wel boeiend zou vinden.

ATE
Wat stond er nog meer in?

ROXY
Ach niks. Ik vond het een beetje gênant allemaal.

ATE
Jaja, dat zal wel, ja.

ROXY
Mag ik nog iets vragen?

ATE

Eén moment. Zou je misschien nog even naar het creatieve kamertje kunnen gaan?

Roxy trekt zich terug.

ATE

Hannah!

Hannah komt haar kamer uit.

ATE

Wat is dit?

HANNAH

Wat?

ATE

Jij hebt mijn Primal Sources aan Roxy gegeven.

HANNAH

Dat klopt.

ATE

Wat is de bedoeling daarvan?

HANNAH

Niks, daar is niks de bedoeling van. Dat leek me bruikbaar voor haar snuffelstage.

ATE

Bruikbaar voor haar snuffelstage. Dat is mijn onderboek ook. Dacht je niet 'dit moet ik eerst even met Ate kortsluiten? Hij vindt dit misschien niet zo leuk om met z'n hele hebben en houden te grabbel worden gegooid?

HANNAH

Nee, dat dacht ik niet. HART dacht ik, de buitenwacht met HART tegemoet treden. Hartstochtelijk, Aanspreekbaar, Realistisch, Transparant.

ATE

Ik vind dit wel meer dan transparant.

Wil je me eruit werken? Is dat de bedoeling?

HANNAH

Die mogelijkheid heb ik wel eens overwogen Ate, maar voorlopig hoef je niet bang te zijn.

ATE

O toch niet. Nou, geweldig. Ik ben je zeer dankbaar.

HANNAH

Wil je nu aan het werk gaan?

Hoe ver ben je eigenlijk met de noodregeling?

ATE

Ik heb nog weinig kunnen doen. Er loopt de hele tijd iemand aan me te snuffelen.

HANNAH

Je gaat nu aan je werk. En je gaat met iets komen. Iets goeds. Heb jij dat begrepen?

ATE

Ja stiefmoeder. Ik zal het nooit meer doen en altijd met twee woorden spreken. Neem me niet kwalijk.

HANNAH

En ik wil geen problemen meer horen. Alleen nog oplossingen. Een positieve insteek.

ATE

Positieve insteek...

HANNAH

Weg met die lange tenen. Weg met dat ego.

TEACOM

Een goede ambtenaar heeft een klein ego, ongeveer ter grootte van een jonge doperwt. Daarom ben ik waarschijnlijk de beste ambtenaar die hier rondloopt, omdat ik niet eens een ego heb.

ATE

Kun jij even je kop houden, Teacom.

Ate loopt naar z'n kamer.

Later. Hannah en Roxy.

HANNAH

Jullie hebben een beetje kennis gemaakt?

ROXY

Jahoor.

HANNAH

Het is een beste man hoor, heel bruikbaar, maar grillig. Streng atheïstisch opgegroeid en daar een beetje in vastgelopen. Je kent het type. Net alsof er een bodemloos gat inzit.

ROXY

'Een ambtenaar moet voorspelbaar zijn, want voorspelbaarheid betekent betrouwbaarheid.'

HANNAH

Heel juist. Als je een elfje bent dan mag je nog wat schoppen, maar als je een twaalfje bent, dan moet dat een keer ophouden, tenminste, als je ooit een dertien of een veertien wil worden.

Hannah's mobiel gaat.

HANNAH

Dag Dirk, Ate is er mee aan het werk. Het komt allemaal goed...

O, heeft Ate jou gebeld?

Ja, dat is waar. Het is op de een of ander manier onvindbaar. Ik weet ook niet hoe dat kan... Het is afgevoerd van de begroting, maar er is niks mee gebeurd. Krankzinnig, niet?

Ik weet ook niet of er geld weg is. Als die regeling nooit bestaan heeft...

Waarom zou ik dat moeten weten? Zei Ate dat?

Ik kan het me ook niet herinneren. Ik dacht persoonlijk dat Curatief...

Nee, voor zover wij weten is er geen geld zoek.

Maar goed. Ik zal kijken of ik nog wat hulptroepen kan vinden, want ik heb op het moment weinig fiducia in Ate. Hij ziet eruit alsof hij een verschrikkelijke kater heeft.

Alweer. Ik zal je op de hoogte houden. Ja... Dag Dirk.

Ze hangt op

ROXY

Over die regeling... wie hebben daar destijds aan gewerkt?

HANNAH
Hoezo?

ROXY
Als je weet wie daaraan gewerkt hebben...

HANNAH
Ja natuurlijk, dan was het nogal simpel.

ROXY
Maar wie was de baas over de afdeling die dat uit moest voeren?

HANNAH
Ik.

ROXY
Ah...

HANNAH
Wat wou je zeggen?

ROXY
Dan zou u toch moeten weten wie daar aan gewerkt hebben.

HANNAH
Ja. En aangezien ik me er niets meer van herinner, ga ik er vanuit dat er nooit aan begonnen is.
Ate denkt dat jij hier komt spioneren.

ROXY
Oja?

HANNAH
Hij denkt dat ze ons willen reorganiseren en dat jij een vooruitgeschoven post bent.

ROXY
Waarom? Waarom denkt hij dat?

HANNAH
Geen idee. Paranoia. Trek je er maar niks van aan. Hij denkt tegenwoordig dat Teacom bewustzijn heeft en dat Teacom de pest aan hem heeft.

Het lastige van dat soort mensen is altijd dat het projectie is. Zij kunnen anderen niet vertrouwen, maar dat komt eigenlijk omdat ze zelf niet helemaal te vertrouwen zijn. De heiligste belofte betekent voor hen evenveel als een afspraak om te gaan laserjetten.

ROXY

Goh, dat zou ik nou nooit denken van Ate. Hij lijkt zo aardig.

HANNAH

Nou, ik kan je nog verhalen vertellen over aardige Ate...

ROXY

Wat dan?

HANNAH

Niks. Ik wil hem niet zwart maken.

Twee maanden geleden zocht de SG, Dirk, een voorzitter voor de vervolgcommissie Competentiemanagement en Bonusbeleid. Precies het gebied waarop ik me verder wil profileren. Ate wist dat, en wat doet hij? Hij stuurt de SG doodleuk een mailtje waarin hij iemand anders naar voren schuift. Begrijp je?

ROXY

Dat is niet leuk.

HANNAH

Nee, helemaal niet leuk.

Verder is het heel prettig hier, hele aangename omgangsvormen.

ROXY

Heeft u deze gezien?

Ze laat een babyfoto zien.

HANNAH

Ach, wat een schatje. Is dat jouw kindje?

ROXY

Nee, dat is het kindje van mevrouw van Dijk. Ze heeft hem meegestuurd.

HANNAH

Hier naartoe? Wat wil zo'n vrouw daar toch mee?

ROXY

Ik denk dat ze het kindje een gezicht wil geven.

HANNAH

Maar wat moeten wij met een gezicht? Moeten we dan zeggen 'goh, dit is zo'n mooi kindje, die mag wel geld, en dit lelijke kindje met de hazenlip, nou... die moet maar dood?'

Of denk jij daar anders over?

ROXY

Ik weet het niet...

HANNAH

Je mag het gerust zeggen, ik ben altijd nieuwsgierig hoe de volgende generatie erover denkt.

ROXY

Het is misschien ook, om ons eraan te herinneren dat het over mensen gaat. Het is menselijk.

HANNAH

Dat is waar, het is menselijk. Maar laat ik je een ding zeggen, Roxy. Wij worden bestookt door die zogenaamde mensen, die burgermensen. Dag in dag uit. Tot gekwordens toe. Geroep, gekrijs, melodrama. Net een nest hongerige vogels, dat nooit genoeg heeft. Altijd het onderste uit de kan. Blinde, gulzige levensdrift, die overal tussendoor glipt, zonder zich rekenschap te geven van wat dan ook. En het is onze taak om ons daar tegen te wapenen. Om die mensen erop te wijzen, dat we de overheid zijn, hun overheid en niet een of andere Sushi-boer waar je je bestelling kan plaatsen. Want als we erop in zouden gaan, op al die menselijkheid, dan betekent dat willekeur en dat is het einde van de rechtstaat. Het hart is maar beperkt bruikbaar in ons beroep.

ROXY

Goh, zo had ik er nog nooit naar gekeken.

HANNAH

Nee, daar staan de mensen vaak niet bij stil.

Je hebt een kat, toch? Daar moeten we maar eens over babbelen. Ik heb ook een kat.

ROXY

Leuk.

HANNAH

De poes van minister Halma is dood gepikt door twee reigers. Verschrikkelijk, niet?

ROXY

Ja.

HANNAH

Als ik 's avonds de gordijnen sluit, dan ben ik soms verbaasd dat ik de dag overleefd heb. Het ijs waarop wij lopen is zo dun, begrijp je?

Ate komt aangelopen in ontbloot bovenlijf. Hij heeft z'n colbert over z'n arm geslagen.

HANNAH

Wat is er met je kleren gebeurd, Ate?

ATE

Dit leek me wel zo transparant. Om niet te zeggen 'hartstochtelijk, realistisch en aanspreekbaar'. Ook naar Roxy toe.

HANNAH

Geestig, Ate, heel geestig.

Als je echt lef had, dan had je je broek uitgetrokken.

ATE

Nou, dat wil ik best...

HANNAH

Laat maar zien dan.

Ate aarzelt.

HANNAH

Jij gaat onmiddellijk je kleren aantrekken, anders klaag ik je aan wegen ongewenste intimiteiten.

Hannah af.

Ate en Roxy.

ROXY

Sorry. Sorry voor de ruzie. Dat was mijn schuld.

ATE

Neenee, ik moet je bedanken. Bedankt voor je aanwezigheid, voor je inspirerende, prikkelende existentie.

ROXY

Wat is dat voor iets, dat 'Primal Sources'?

ATE

Kan ik je vertrouwen?

Dat is een domme vraag, hè?

ROXY

Dat is helemaal geen domme vraag.

Wat voel je?

Ze kijken elkaar aan.

ATE

Jij bent levensgevaarlijk.

ROXY

Dus je vertrouwt me?

ATE

Blindelings. Ik leg mijn lot in jouw handen.

ROXY

Goedzo. Dat is heel goed. Je zult er geen spijt van krijgen.

ATE

Primal Sources is een soort verplichte padvinderij voor ambtenaren. Vorige keer moesten we een hele dag in ons eentje door een bos lopen. Ik ben vreselijk verdwaald.

ROXY

Je had kruimeltjes brood moeten strooien. Net als Hans en Grietje.

ATE

Waarschijnlijk... In elk geval, je moest vier keer een boom kiezen waar je onder wou zitten, daar moest je dan een stukje van af snijden, en die vier soorten bomen staan dan voor je gevoel, je drift, je rede, en nog zo wat. En daar zijn later dan speldjes van

gemaakt. Kijk...

Hij pakt zijn colbert en laat een speldje op de revers zien.

ATE

De volgorde van ringetjes bepaalt hoe je bent, hoe je karakter is, en hoe je behandeld wilt worden. Hannah vindt het geweldig, ze is er helemaal gek van. Iedereen teruggebracht tot vier stukjes hout. Zo handzaam.

Roxy leest de tekst die boven het speldje staat.

ROXY

'Join hands with me'.

Arme Ate. Het is maar goed dat ik gekomen ben.

Ze doet het speldje af en stopt het in zijn zak.

ATE

Mmm. Wat ruik je...

ROXY

Toch niet naar kattenpis?

ATE

Nee. Je ruikt als een zachte zomerbries, je ruikt naar de zon, en naar de zee... en misschien toch ook wel een beetje naar kattenpis.

ROXY

Onee, toch?

ATE

Dat is niet erg, dat is juist goed... Ik stik soms van die droge stervende kantoorlucht hier. Je zou als een hond ergens doorheen willen rollen, of als die kat van jou in een motorpak kruipen...

Kun jij je dat voorstellen, zo'n vijftig jaar geleden... op zo'n kantoor als dit... dan zaten de mensen nog gewoon aan elkaar.

ROXY

Aan elkaar...

ATE

Ze raakten elkaar aan.

ROXY

Met hun handen?

ATE

Wat ze maar wilden. Dat kon gewoon, dat mocht. Ik bedoel, zoiets als ongewenste intimiteiten dat bestond helemaal niet. Begin deze eeuw nog, dan had je bazen en als die langs hun secretaresse liepen, dan pakten ze die even beet, even bij hun schouders, of bij hun billen, of bij de buik. Gewoon even tegen elkaar aan. En die secretaresses die vonden dat helemaal niet erg. Die trokken vaak een extra kort rokje aan. Kun jij je dat voorstellen?

ROXY

Dat kan ik me heel goed voorstellen. Ik heb wel eens gehoord dat ze altijd een extra paar panties bij zich hadden voor je weet maar nooit.

ATE

Nou kijk, daar heb je het al.

Ik moet je iets bekennen, ik...

ROXY

Wat? Zeg het maar.

ATE

Ik heb last van paniekaanvallen. Zomaar.

ROXY

Wat vervelend.

ATE

Ja. Dan denk ik aan de toekomst, en dat is dan een enorme gigantische berg, waar ik niet tegen op kan en tegelijk is het een inktzwarte afgrond waar ik in kan donderen. Ik ben het kwijt, snap je. Ik ben de vonk kwijt, ik ben de greep kwijt. Ik ben een speelbal. Ik ben verdoemd en ik weet niet welke kant ik op moet.

Neem me niet kwalijk, dat ik jou hier mee lastig val.

ROXY

Neenee, helemaal niet.

ATE

Vroeger, toen kon ik de dingen naar mij toe trekken, dan was het mijn dossier, mijn verhaal, mijn reorganisatie en ik was daar verantwoordelijk voor en ik deed dat naar beste

kunnen. Maar nu... ik heb het laten glippen, ik heb de kracht niet meer. Ik ben nu een van de velen, een van de mieren. Ik draag mijn steentje bij, maar ik weet bij god niet welk steentje. Ik stuur dingen op en ik krijg ze onherkenbaar terug. Net alsof je niet bestaat. Alsof je er niet meer bent, alsof je opgaat in een virtuele ruis die over de burelen zoemt. Als ik Hannah zie... ze heeft een lucht om zich heen. Een lucht van frustratie. Ik ben bang voor haar, bang om door dat pantser heen te breken...

ROXY

Waarom is zij hier eigenlijk de baas? Waarom ben jij niet de baas?

ATE

Dat is een goeie vraag, dat is inderdaad één van de zeven wereldwonderen.

ROXY

Toen ik jou hoorde praten... toen dacht ik, toen wist ik, die zit aan de top, die man is de baas.

ATE

Daar heb je je dan toch in vergist.

ROXY

Maar het zou wel moeten, toch?

Jij zou de enige moeten zijn die hier handtekeningen zet. Jouw paraaf zou voldoende moeten zijn. Wat voor zin heeft dat als al die andere flapdrollen zich er ook nog een keer over buigen?

ATE

Grappig dat je op dat idee komt. Ik heb dat zelf ook wel eens gedacht... Om je de waarheid te zeggen, ik heb dat heel vaak gedacht...

ROXY

Ik ga je helpen. Jij hebt die vonk nog, dat weet ik zeker. Jij gaat weer breken, slopen en snoeien. Weet je waar je moet beginnen?

ATE

Nou?

ROXY

Met de stoelpoten van Hannah.

Ik wil jou zien op de plek die je verdient. Ik wil jou aan de top zien en dan zal ik voor je juichen.

ATE

Kom op, Roxy. Wie ben jij? Wat ben jij aan het doen?

ROXY

Ik ben de reddende engel, de woeste tijgerin, de zwaardvechtende prinses, de secretaresse met een stiletto in haar binnenzak.

Ate moet lachen.

ATE

Vecht voor mij, prinses. Dan zal ik met je trouwen.

ROXY

Met zoiets mag je niet spotten.

ATE

Ik zou niet durven.

Roxy haalt de babyfoto tevoorschijn.

ROXY

Kijk.

ATE

Wie is dat? Is dat ons toekomstige kindje?

ROXY

Nee, dat is het kindje van mevrouw van Dijk. Ik vond hem in de envelop. Had je hem al gezien?

ATE

Nee... Die ogen...

ROXY

'Auke' heet hij.

ATE

Auke.

ROXY

Weet je al wat voor ziekte hij heeft?

ATE

Een stapelingsziekte. Zijn lichaam kan bepaalde afvalstoffen niet afbreken. Langzaam maar zeker raakt hij vergiftigd.

ROXY

Kun je wat voor ze doen?

ATE

Niet echt.

Eigenlijk zouden ze samen in een hospitium moeten zitten, prettig verzorgd, zodat ze de tijd die ze nog hebben samen kunnen zijn en afscheid kunnen nemen.

ROXY

Vind je dat?

ATE

Ja, dat vind ik.

Roxy begint te huilen.

ATE

Wat is er? Moet je daar om huilen?

ROXY

Ik moet denken aan wat je eerder zei, dat het zo'n opluchting is als dingen verdwijnen...

ATE

Dat geldt natuurlijk niet voor mensen.

ROXY

Jawel, juist wel...

Ik denk dat het voor haar, voor die moeder op een bepaalde manier een opluchting moet zijn, als dat kindje dood is, al die doorwaakte nachten, al die zorgen...

ATE

Ja... misschien wel.

ROXY

Maar dat is toch verschrikkelijk. Dat kan toch niet de bedoeling van een leven zijn, dat het een opluchting is als je er niet meer bent...

ATE

Nee... Dat is waar...

Ik ben blij dat jij er bent, dat jij h er bent.

ROXY

Neem me niet kwalijk. Ik...

ATE

Het is goed, de zwaardvechtende prinses mag huilen.

Wat moet ik doen? Hoe kan ik mijn prinses weer aan het lachen krijgen?

ROXY

Je moet een goede regeling maken, een regeling die iets voorstelt, waarbij je haar en de andere mensen echt helpt. Want dat is beloofd.

ATE

Maar dat is niet de bedoeling, Roxy. Niemand wil dat. De minister niet, de SG niet, Hannah niet... Ze willen mevrouw van Dijk en de Tweede Kamer met een kluitje in het riet sturen.

Er is geen geld, begrijp je.

ROXY

Ik wil dat. Ik.

ATE

Maar dat gaat gewoon niet gebeuren.

ROXY

Je moet ervoor vechten. Vecht voor mij.

ATE

Je bent wel koppig.

ROXY

Maar dat mag, dat mag ik zijn. Prinsessen mogen koppig zijn. En secretaresses ook.

ATE

Dat wist ik nog niet. Die regel kende ik nog niet.

Goed, ik zal zien wat ik kan doen. Ik zal zien wat ik kan doen om mijn prinses weer blij te maken.

Hannah op.

HANNAH

Kan ik je even onder vier ogen spreken?

Roxy trekt zich terug.

Hannah en Ate.

HANNAH

Bevalt ze? Onze nieuwe stagiaire?

ATE

Enorm. Ze is zeer bekwaam. In allerlei opzichten.

HANNAH

Dat moet heel prettig zijn.

ATE

Dat is ook heel prettig. Geen gezeur of gedoe. Ze voelt zich nergens te goed voor. Heel bereidwillig.

HANNAH

Kijk eens aan. Dat is boffen.

ATE

Dat is zeker boffen. Dat maak je niet vaak mee vandaag de dag.

HANNAH

Nee. Dat was vroeger vast beter, voor een man als jij.

ATE

Dat was vroeger stukken beter.

HANNAH

Hoewel ik ook wel eens gehoord heb, dat het voor die secretaresses niet altijd beter was. Die werden wel eens zo kwaad dat ze hun bazen met hun ballen aan het gordijn vast nieten.

ATE

O... dat verhaal ken ik niet.

Hoe kom je daar trouwens zo bij?

HANNAH
Waarbij?

ATE
Bij vroeger en die secretaresses?
Ik bedoel... Zit jij ons nou domweg af te luisteren?

HANNAH
Ik hoef jou niet af te luisteren, ik ken jou. Ik weet waar jij mee bezig bent gedurende zo'n dag.
Ben je er nog achter gekomen waarom ze hier stage loopt, of is dat een vraag die je niet meer zo boeit?

ATE
Ach.

HANNAH
Ik dacht namelijk ineens aan het bureau Ongewenst. Die schijnen tegenwoordig veldonderzoek te plegen.

ATE
O... Maar dat is Roxy zeker niet, ik bedoel... Daar ben ik heel zeker van.

HANNAH
Nou, gelukkig dan maar.
Ik heb net even gechecked bij digidoc. Je hebt het laatste half uur niks gedaan. Er zijn het laatste half uur door jouw hand geen bites toegevoegd aan de harde schijf van het systeem.

ATE
Dat klopt.

HANNAH
Mag ik vragen waarom niet?

ATE
Natuurlijk mag dat. Kan ik hieruit afleiden dat jij niks gevonden hebt?

HANNAH
Ja. Het hele ding hangt nu op jou.

ATE

Ik heb digidesk gebeld. Ik bedacht dat de regeling misschien verloren is gegaan bij de overgang van digidoc 18 naar digidoc 19.

HANNAH

Heb jij digidesk gebeld?

ATE

Ja.

HANNAH

Shit Ate, dat vind ik echt shit. Dat was niet de afspraak. Dat was mijn spoor.

ATE

Dan is dat maar shit, ik ga niet een hele regeling uit de grond stampen als die al lang bestaat. Ik ben niet gek.

HANNAH

Hebben ze nog wat gezegd?

ATE

Ze zouden het uit gaan zoeken.

HANNAH

Hoe ver ben je?

Stilte.

ATE

Heb jij daar nou nooit last van Hannah? Hoe onzinnig het is. Hoe onzinnig en kwaadaardig. Als ik hier sta, hier voor dit apparaat... voor Teacom, ons systeem. Vroeger was dat warrig, wollig, omslachtig, inconsequent, ergerniswekkend en nu is het... minder warrig, minder omslachtig, helderder, maar ook kwaadaardiger, hoekiger... Het mist een... Begrijp je?

HANNAH

Waar gaat dit over?

ATE

Het gaat waarover het gaat.

HANNAH

Maar wat heeft dit te maken met mevrouw van Dijk?

ATE

Mevrouw van Dijk heeft niets speciaals. Zij is zo modaal. Als we haar geld geven, moeten we iedereen geld geven.

HANNAH

Dat is niet de bedoeling, Ate.

ATE

Dat weet ik.

HANNAH

Misschien moeten we mevrouw van Dijk er dan buiten laten vallen. Als wij kunnen zeggen 'dit is de regeling, maar helaas...' Misschien niet gek om de aanval te kiezen... haar een beetje te kijk te zetten... Als de minister daarvoor voelt...

ATE

Ik wist dat je dit zou zeggen. Ik wist het.

Ik vind dat we mevrouw van Dijk geld moeten geven.

Niemand kan zo'n ziekte betalen.

HANNAH

Kom op, Ate. Dit is een belachelijk moment om principieel te gaan worden.

ATE

Dan maar belachelijk.

HANNAH

Er is geen geld.

Bovendien, het kind gaat toch dood. En pijnstillers zijn echt voor iedereen te betalen.

ATE

Pijnstillers wel.

HANNAH

Ik vind je erg negatief, Ate. Ik vind ook niet dat gelijk hebt. Onze mogelijkheden zijn beperkt, we kunnen weinig. Maar ik geloof dat wij binnen die marges goede afwegingen maken, we komen met goede voorstellen.

ATE

Dat vind ik toch niet. Ik zou meer ruimte willen scheppen om per geval de zaken te bekijken, wat jij altijd willekeur noemt. De regels leiden tot meer willekeur dan mijn willekeur. Of misschien begin ik moe te worden van al die jaren afbreken en bezuinigen. Misschien wil ik domweg wel eens bouwen...

HANNAH

Maar dat doe je ook wel, Ate. Dat doe je.

ATE

Oja? Vind je dat?

HANNAH

Jawel, toch wel.

ATE

Misschien dat we dat toch eens vaker moeten doen, van gedachten wisselen. Domweg praten, als twee volwassen mensen.

HANNAH

Waarom zeg je dat nou?

Waarom verpest je het nou weer?

ATE

Hoezo verpest ik het? Ik zeg alleen maar wat.

HANNAH

Nee, je zegt niet alleen maar wat. Je maakt een opmerking waar allerlei verwijten onder schuil gaan.

ATE

Dat is niet waar.

HANNAH

Jawel, dat is wel waar. Dat is flauw om te ontkennen. Jij vindt dat het mijn schuld is. Jij vindt dat ik niet kan praten, dat ik niet goed met mensen over weg kan. Dat bedoel je, dat weet ik.

ATE

Nee, dat bedoel ik niet.

HANNAH

Ik vind namelijk dat het een probleem tussen ons is. Niet alleen een probleem van mij.

Met anderen kan ik het namelijk wel.

ATE

Nou goed. Misschien moet je dan maar eens zeggen wat ik fout doe.

HANNAH

Wat jij fout doet? Je maakt je breed, je doet een beroep op een soort ouwejongenskrentenbrood dat domweg niet bestaat.

ATE

Ik probeer het alleen maar wat aangenamer te maken, wat gezelliger.

HANNAH

Maar dat is het dus niet.

ATE

Nee inderdaad, dat is het niet.

HANNAH

Ik ben nou eenmaal erg inhoudelijk.

Hannah loopt weg, maar komt weer terug.

HANNAH

Jij hebt naar die babyfoto zitten kijken. Ik zit hier serieus naar jouw morele bezwaren te luisteren, maar het gaat in feite over twee grote babyogen en de rondingen van Roxy. Wat vind jij zelf nou eigenlijk, Ate? Waar sta jij? Wat zijn jouw principes?

Hannah loopt weg.

Ate blijft alleen achter.

ATE

Wat vind ik, Teacom?

Wat zijn mijn principes?

Wie ben ik?

Teacom laat romantische muziek horen.

Later. Hannah alleen met Teacom. Halverwege de scene komen Ate en Roxy uit Ate's kamer. Hannah ziet ze niet.

HANNAH
(tot Teacom) Dag Teacom.

TEACOM
Dag, Hannah.

HANNAH
Hoe gaat het?

TEACOM
Goed.
Ate begrijpt zichzelf niet meer.

HANNAH
Onee?

TEACOM
Nee. Hij vroeg mij wie hij is.

HANNAH
En wat heb je gezegd?

TEACOM
Niets bijzonders.

HANNAH
Ik heb een vraag. Stel je voor: jij moet alle ambtenaren koffie geven die zichzelf geen koffie geven. Maar alle ambtenaren die zichzelf wel koffie geven, mag jij geen koffie geven. Wat ik mij dan afvraag is: geef jij jezelf koffie?

TEACOM
Ja, want als ik mezelf geen koffie geef, dan moet ik mezelf koffie geven... Herstel: nee, want als ik mezelf koffie geef, dan mag ik mezelf koffie geen geven... Herstel: ja, want als ik mezelf geen koffie geef, dan moet ik mezelf koffie geven... Herstel nee, want als ik mezelf koffie geef...

*Er klinkt een noodsignaal. Hannah duwt op een knop. Het signaal houdt op.
Hannah pakt haar mobieltje.*

HANNAH

Ja, hallo. Spreek ik met digidesk? Dit is Hannah Staal, Taskforce E. en A. Teacom is vastgelopen... Hij zit in een loop. Ik heb de toegangscode nodig voor het noodprogramma... Ja dat weet, maar daar heb ik geen tijd voor, de minister moet over een half uur de kamer te woord staan. Zogauw ik tijd heb, laat ik het brengen. Okay.... BX764. Goed bedankt.

*Hannah hangt op.
Ze toets het cijfer in.*

HANNAH

Goedemiddag.

TEACOM (*met andere stem, de stem van een ander programma, tot waar ik het aangeef*)
Goedemiddag. Dit is het emergency-program. Wat kan ik voor u doen?

HANNAH

Ik ben op zoek naar een document dat verwijderd is. Waarschijnlijk bevindt het zich in een uithoek van de harde schijf., daar waar de prullenbakken worden geleegd... Het is een overschrijving in digidoc 18, een overschrijving van het budget 'regeling noodvoorziening onverzekerde ziektes'...

TEACOM

... overschrijving... noodvoorziening onverzekerde ziektes... Eén moment...

HANNAH

En schiet op alsjeblieft.

TEACOM

... ja, ik zie iets.

HANNAH

Kun je het lezen?

TEACOM

Rekeningnummer 5789964 tnv. Primal Sources...

HANNAH

Okay. Kun je het vernietigen?

TEACOM

Nee.

HANNAH

Kun je het wegwerken, over de randen van je blikveld, voor goed onvindbaar?

TEACOM

Hmm.

HANNAH

Kun je het verslepen...of inslikken? Please. Doe iets.

TEACOM

Het is ver weg nu. Verder krijg ik het niet.

HANNAH

Kun je het nog lezen?

TEACOM

Niet echt.

HANNAH

Goedzo. Bedankt. Kun je ook zien wat Ate Speelman de laatste tijd aan Dirk heeft gemaild? Heeft hij dingen over mij geschreven, over Hannah?

TEACOM

'Onbegrijpelijk dat Hannah Houwdegen niet op de hoogte is. Maar goed, laat me horen als je je iets herinnert. Groet van Ate. PS Als je terug bent van de hei, gaan we dan weer eens snookeren? PPS Je hebt gelijk dat die vrouw tekort komt, maar mijn God, wat stinkt dat parfum van haar. Wc-reiniger is er niets bij'.

HANNAH

Ik ga je nu afsluiten, bedankt voor de hulp.

Ze toets wat codes in.

HANNAH

Teacom, wakker worden. Teacom, reset.

TEACOM *(met eigen stem)*

De uur van het spreuk is: realistisch rood op schieten managen... Herstel: realistisch

managen is de creativiteitsmeter op rood laten schieten.

Ate en Roxy komen tevoorschijn.

ATE

Wat heb je gedaan?

Wij hebben het gehoord, snap je. Wij hebben het gehoord en gezien. Wat heb je gedaan?

HANNAH

Niks, er was een storing. Ik had even een babbeltje met het noodprogramma.

ATE

Een babbeltje? Je had het over het budget voor de regeling 'noodvoorziening onverzekerde ziektes.' Wat heb je gedaan? Waar is dat geld gebleven?

HANNAH

Waar heb je het over?

ATE

Ik heb het over het budget dat je hebt ovegeheveld naar Primal Sources.

HANNAH

O dat. Ik heb inderdaad geld overgemaakt, ja. Is daar iets mee?

ATE

Ja, dat was geld bedoeld voor iets anders, dat was geld bedoeld voor zieke mensen. Jezus...

Je hebt het gebruikt om ons op cursus te doen, ze heeft ons domweg op die stupide cursussen van Primal Sources gedaan. Van dat geld heb ik uren wanhopig door verregende bossen moeten strompelen.

Waarom? Waarom in godsnaam?

HANNAH

Je bent aan het raaskallen, Ate.

Je bent echt aan het raaskallen. Heb je iets aan je oren?

ATE

Er is niets mis met mijn oren.

HANNAH

(tot Roxy) Heeft hij gedronken?

ATE

Hou op met dat misplaatste superieure toontje. Zij heeft het ook gehoord. Je bent een ordinaire dievegge, een graaister, een oplichter!

HANNAH

Dat is niet waar. Ik heb het niet gedaan voor eigen gewin.

ATE

Je hebt het wel gedaan voor eigen gewin. Jij wilt de best presterende afdeling hebben. Jij wilt Ambtenaar van de Toekomst worden. Hoe kun je? Mijn bek valt echt open. Ik ben misschien de cynicus van afdeling, maar dit... ?!

HANNAH

Ik heb het gedaan, omdat ik vind dat dit land een goede overheid verdient. Niet meer en niet minder. Het is van levensbelang dat wij een scherp en hecht team vormen. Daar moet in geïnvesteerd, dat is broodnodig.

ATE

Hou toch op met je praatjes. Je hebt de boel bedonderd, dame.

HANNAH

Dat mag jij niet zeggen. Dat wil ik niet horen uit jouw mond. Klaploper die je bent, zielige profiteur. Ben je blij met je voorzieningen, met je vroegpensioen en je vakantiedagen? Heb je vorige maand lekker gesnowboard in Nieuw Zeeland?

ATE

Hou je mond.

HANNAH

Ik vind het tekenend voor jou mentaliteit, voor jouw volstreekte gebrek aan collegialiteit dat je me domweg hebt staan afluisteren. Verachtelijk vind ik dat. Ik heb geen greintje respect meer voor jou. Geen greintje.

ATE

Ben je klaar Hannah?

HANNAH

Ik ben klaar als ik dat zeg.

ATE

Ik ga Dirk zo maar eens bellen. Die moet de minister inlichten.

HANNAH

Nee, Ate, nee. Ik wil dit niet, ik heb hier helemaal geen zin in. Alsjeblieft , laat het rusten.

ATE

Nee, dat ga ik niet doen. Als je het nou gebruikt had voor een huisje op de Bahama's, maar nee...

HANNAH

O God. Nu gaat het gebeuren, nu ga ik door het ijs...

Hannah loopt weg.

ATE

Wat ga je doen?

HANNAH

Ik ga de planten water geven en dan naar huis. Ik hoor het wel. Wil jij de komende dagen dan de planten doen... en er ligt nog een verjaarscadeautje voor Mirjam. Wil jij dat geven?

Ik kan je ook een bonus geven, of een promotie...

ATE

Nee.

Hannah loopt haar kamer in, maar komt meteen weer terug.

HANNAH

Wij hebben een Tweede Kamer vol windvanen, een regering vol onbenulligen. Nu winden ze zich op over die mevrouw van Dijk, ze zijn o zo blij met dit kleine houvastje, dit kleine kansje tot profilering, de holle frases worden tevoorschijn gehaald, het sociale gezicht wordt opgepoetst, maar er hoeft maar dit te gebeuren en ze zijn haar vergeten. We kunnen toch niet blijven luisteren naar die goedkope flauwekul. We kunnen toch niet blijven wachten uit welke hoek de wind nu weer waait.

ROXY

Wat zei jij?

HANNAH

Wij besturen dit land Ate, wij! Wij durven na te denken over de moeilijke vragen, wij durven de morele last op onze schouders te nemen. Zelfs jij, Ate.

ATE

Zelfs ik...

ROXY

Had jij het over goedkope flauwekul?

Durf jij mijn Auke goedkope flauwekul te noemen?

HANNAH

Wat...

Jouw Auke?

ROXY

Ja, mijn Auke, ja. Mijn jongetje. Ik ben mevrouw van Dijk. De vrouw die iedereen bestookt en aanklampt. Die wil dat haar kind een gezicht krijgt.

HANNAH

Wat een verrassing.

Wat kom je hier doen?

ROXY

Niet veel goeds.

Auke is dood. Hij is vorige week overleden.

HANNAH

... Gecondoleerd.

ROXY

Gecondoleerd?

HANNAH

Ja... dat mag ik toch zeggen.

ROXY

Nee, dat mag u niet zeggen. U heeft het geld gepikt, dat voor Auke bedoeld was.

HANNAH

Nounou...

ROXY

Niks nounou...

Als u eens wist... Niemand heeft geholpen. Niemand wou z'n handen er aan branden, niemand wou het op zich nemen. Al die mensen achter hun telefoons en achter hun loketten, met hun klantenservice en hun informatienummers, in hun witte jassen en hun grijze pakken, bij elk loketje zeiden ze opnieuw: ja nee die regeling, dat weet ik ook niet mevrouw, zoek het maar uit mevrouw. Het interesseert ze geen zak. Ze kunnen geen eer behalen aan een kind met een rare ongeneselijke ziekte. Zo simpel is dat. Ze laten je dood neervallen. En jullie ook! Jullie zijn precies hetzelfde, of nog erger! Jullie hebben het geld voor Auke achterover gedrukt! Ik haat jullie!

ATE

Roxy...

ROXY

Blijf uit mijn buurt!

(tot Hannah) Maar ik heb je! Jij ligt eruit!

(tot Ate) En jou... dat weet ik nog niet!

Als je niet oppast klaag ik je aan wegens ongewenste intimiteiten.

HANNAH

Wil je aangifte doen? Is dat wat je wilt?

Wacht maar even. Ik zal even een formuliertje halen.

Hannah verdwijnt even uit de kamer, maar is meteen weer terug, met nietpistool.

HANNAH

Dit is een nietpistool, één beweging en ik nagel je vast.

Wat dacht jij nou eigenlijk?! Denk jij dat jij ieder ongelukje op ons mag verhalen?! Wij zijn God niet! Het is jouw kind! Jij hebt hem op de wereld gezet, het zijn jouw zieke genen! Verwend kreng!

ROXY

Schiet dan, schiet dan!

HANNAH

Rustig maar. Het komt goed.

Ate. Ik ga deze vrouw zometeen door haar been schieten, dan weet je dat. Ik zal getuigen dat ze jou te lijf ging. Maar dan moet jij het onder de pet houden. Begrijp je? Ons woord

tegen het hare.

ATE

...

HANNAH

Hoor je wat ik zeg?!

ATE

Ik... ik vind dat niet zo'n goed idee.

HANNAH

Of misschien schiet ik haar wel door haar hoofd en mijzelf ook. Misschien doe ik dat. Dat is een beter idee.

Ze zet het pistool op Roxie's hoofd.

ROXY

Schiet maar. Je doet me er een groot plezier mee.

HANNAH

Oja? Doe ik jou er een groot plezier mee?

TEACOM

Ate Speelman, de espresso staat klaar. Een dubbele espresso extra strong.

Ate Speelman, koffie.

Ate Speelman, koffie.

Verzoek de koffie onmiddellijk op te drinken.

Ate neemt de koffie en slaat hem achterover.

HANNAH

Zal ik dan eerst even in je buik schieten?!

ROXY

Doe maar, daar hoeft toch nooit meer iets in.

Schiet dan. Ik heb zo'n pijn.

HANNAH

En wat denk je van mijn pijn? Denk je dat ik een machine ben? Wij zijn ook mensen!

ATE

Hannah, luister. Jij hebt gewonnen, je krijgt je zin.
Ik zal niks zeggen. Doe dat pistool weg, ik weet iets beters. We gooien Roxy gewoon het raam uit! Twintig verdiepingen naar beneden! Vliegles gaat ze krijgen! Dat zal haar leren!

Hannah draait zich half om naar Ate. Ate grijpt haar arm en neemt haar in een houtgreep.

ATE
(tot Roxy) Open de bezemkast.

Roxy opent de bezemkast. Ate duwt haar erin en doet de achter haar op slot.

Roxy en Ate. Het is een hele tijd stil.

ATE
Ik wist dat niet.

ROXY
Nee. Jij wist dat niet.

ATE
Ik vind jouw kindje wel belangrijk.
Ik vind jouw kind belangrijker dan deze afdeling, dit gebouw, deze regering.

ROXY
Oja?

ATE
Wat kan ik voor je doen?

ROXY
Er moet een lamp komen op zijn graf.
Dat was het eerste en enige woordje dat hij ooit heeft gezegd. 'Lamp'.
Het moet de mooiste lamp zijn die de wereld ooit heeft gezien en hij moet blijven branden tot in alle eeuwigheid.

ATE

Goed.

Wat was het voor kind?

ROXY

Een heel bijzonder kind. Ik wil het er liever niet over hebben.

Stilte.

ATE

Ik... ik ben heel labiel op het moment. Dat heb je wel gemerkt.

ROXY

Ik ook.

ATE

Ik ben niet veel waard, ik ben versleten en murw, maar ik zou je graag beter leren kennen? Denk je dat dat zou kunnen?

ROXY

Als ik oud en lelijk was, had je me dan ook geholpen?

Als ik uit mijn mond rook en exceem in mijn gezicht had, had je dan ook naar mij geluisterd?

ATE

Ik ben geen goede ambtenaar, dat weet ik. En misschien ook wel geen goed mens. Ik kan me wel om jou bekommeren, maar mevrouw x te y, dat is soms lastiger. Er zijn er ook zoveel van en er is zo weinig geld.

Stilte

ROXY

Ik ben kapot van binnen. Ik leef in een hel.

ATE

Een versleten ambtenaar en een kapotte prinses...

ROXY

Geen prinses. Een moeder.

TEACOM

De minister moet over een kwartier de kamer te woord staan. Ik herhaal: de minister moet over een kwartier de kamer te woord staan.

ATE

Luister. Ik zal zorgen dat er een goede regeling komt. Okay?

Hij wil weglopen.

ROXY

Zou je me even vast willen houden?

Ate houdt Roxy vast.

ROXY

Straks loop ik die deur uit en dan zie je me nooit meer terug.

Ze loopt de deur uit. Ate blijft alleen achter. Hij maakt zich klaar om de ministeriële vertrekken binnen te gaan.

ATE

Heb je nog suggesties, Teacom?

TEACOM

De spreuk van het uur is: Hartstocht op de werkvloer is guts tonen in herijkingsmethodieken. Ik herhaal: Hartstocht op de werkvloer is guts tonen in herijkingsmethodieken.

EINDE